

In the Centre of Tórshavn

- All rooms with private facilities
- Excellent conference facilities with AV equipment
- Sauna bath
- Exclusive Restaurant
- Car-Rental
- Parking lot
- Airport transfer
- Hairdressers/Perfumery
- Travel-office on street level

Hotel Hafnia

★★★★

Árvegur 4-10
P. O. Box 107
FR-110 Tórshavn
Faroe Islands

Telephone
+298 11270
Telefax
+298 15250

Á veg til ríkidømi?

tórmóður dahl

J.K. Galbraith, professari (búskap, tilfeingi, og samfelagsfrøði, Harvard 1949-75) og persónligur ráðgevi hjá John F. Kennedy, sigur í sinari kanska mest kendu bók „The Affluent Society“ (yvirløðarsamfelagið) um ríkidømi:

„Ríkidømi er ikki uttan fyrimunir, og óvugta fatanin hevur ongantíð vist seg serliga sannførandi, sjálvt um tað ofta hevur verið ført fram. Men ríkidømið er óivað erkifiggingin til sanneleikansluna. Hin fáteki hevur altíð eina týðuliga mynd av sínum trupulleikum, og hvussu teir kunnu loysast. Hann hevur ikki nóg mikið, og tørvar meira. Hin ríki harafturimóti ímyndar sær nógvar trupulleikar, og tí vil hann samsvandi vera minni vissur í, hvussu teir skulu loysast. Sumleiðis vil hann hava lyndi at nýta sitt ríkidømi til skeiv endamál og á annan hátt gera sær fyrri skommum, til hann hevur lært at liva við ríkidøminum. Sum tað er við teimum einstøku menniskjunum, soleiðis er tað eisini við londum.“

Kenna vit okkum aftur? Hóast nevnda bók varð skrivað í 1958, er hon líka árokandi í dag. Reyði trúðurin í henni eru tankar um, hví vit í ríku londunum ikki megna at stýra búskapinum og brúka vælferðina til gagns fyrri øll. Vit hava als ikki lært okkum at ásanna okkara ríkidømi og lært okkum at liva við tí. Í staðin fyrri at savna okkum um at vera rík, so tigga vit okkum áframt, sum týðningarmesta verkætlanin er at verða rík. Meðan við vóru í ferð við at at verða rík,ingu flest øll

tað betri. Vøksturinn gav til tann grundleggjandi tørvin, ið øll høvdu. Fyri at verða ríki, tá ein longu er vorðin ríkur, má tað skapast ein tørur, ið eingin hevur. Tað er sostatt ikki longur greitt, hvat vit vilja við ríkidøminum.

Galbraith hevur í sínum bókum (og sjónvarpssendingum) víst á, hvussu risafyrirtekurnar í Vesturheiminum domina heimsbúskapin, og hvussu tær við snilt skipaðum reglusemi sínámillum (aftanfyrri „kulissurnar“) hava gjørt seg leysar av marknaði og priskapping. Makt teirra er tí vorðin ræðandi stór.

I dag sita við øðrumegin borðið og skulu samráðast við hesar risafyrirtekur um eitt **avmarkað deytt tilfeingi** (olja og gass) í okkara undirgrund. Omanfyrri hesa somu undirgrund livir okkara **óavmarkaða (í tíð) lívrunnað tilfeingi: Fiskurin.**

Hetta fær meg at hugsa aftur til síðst í 70-árunum og fyrstu helvt í 80-unum, tá nýttar vórðu fleiri hundræðtals mió. kr. til ávísar norðurlendskar (Nordforsk) fiski- og góðskingaroyndir – ein teirra nevnd „**Oljefisk**“ (tú skalt leita leingi fyrri at finna eitt meira „óæstetiskt“ orð). Í minari verð eru tað just hesar verkætlanir, ið kanska fremst av øllum lögdu lunnar undir „Svarta Oktober“-skræðlið.

Við „Oljefisk“-ætlanini snúði alt seg um at veidda sum **mest av fiski við at nýta minst av olju**. Einasta ítøkiliga úrslit av nevndu verkætlanum var „legalisering“ av partrolingini og so kanska at før-

oyski leiðarin av Nordforskroyndunum nú er vorðin stjóri í Fiskavirkning. Ymiskt er hvussu vinnulívsfólk fegnast um hesi úrslit.

Evníð í dag eitur „Olja og fiskur“, men nú er spurningurin mest sum óvugtur: Hvussu skulu vit fáa sum **mest av olju úr undirgrundini, men samstundis týna sum minst av fiski?**

Vit vórðu rík, tá vit glaðbeint tóku undir við nevndu Nordforskverkætlanunum, sum vit í dag mugu ásanna yvirhøvur vóru tað reina volapykk. Í dag eru vit fáteki (?), og sum hin fáteki vil hava meira, og hetta „meira“ eitur í hugaheiminum hjá flest øllum: „olja“. Fiskurin er helst ikki samdur, men hann kann bert atkvøða ímóti við at rýma, so her mugu vit lata spurningin upp í hendurnar hjá okkara fólkavaldu at taka avgerðirnar. Vit hava tó sera góð kort í hondini, men tey mugu spælast rætt út.

Nútiðar tøkni- og fiski- og fiskur“ er fyrst og fremst ein spurningur, um vit, og fram um alt okkara fólkavaldu, eru moralsk nóg búnir og sterkir at taka tær avgerðir, ið nú skulu takast í oljumálinum. Aftur vendist valla.

Tórmóður Dahl

Ja!

Send mær oljupakkan,
sum eg gjaldi 1000 krónur fyrri

☐ Viðl. kekki ☐ Postuppkav ☐ Banka/giroflying

Navn:

Bústaður:

Postnr, bygd/býur:

Tel.:

Undirskrift:

Send lepan til:
Tíðindablaðið Sosialurín,
Box 76, 110 Tórshavn

Mennandi kjak krevur kunnleika;

Í Oljupakkanum fært tú alt tilfarið, sum hevur staðið í Tíðindablaðnum Sosialinum seinastu 25 árinum um oljuvinnum og marknasamráðingar. Tilsamans fleiri enn 1200 síður í trimum ringbindum. Oljupakkin er á tremur við upplýsandi greinum, áhugaverdum samrøðum, viðmerkingum og øðrum. Skalt tú fylgja við í dag, mást tú eisini hava bakgrundina við – og hana fært tú frá Sosialinum fyrri 1000 krónur!

Bílegg tær oljupakkan nú – 1200 síður fyrri 1000 kr.